

**MODEL DE PLA DOCENT DE L'ASSIGNATURA EN ELS
MÀSTERS OFICIALS DE LA UNIVERSITAT POMPEU
FABRA**

Resolució del vicerector de Docència i Ordenació Acadèmica de data 10 d'octubre
del 2006

SUMARI

1. INTRODUCCIÓ	3
2. PLA DOCENT DE L'ASSIGNATURA	
2.1. Nivells informatius.....	4
2.2. Quadre general	6
2.3. Guia docent de l'assignatura. Descripció	8
2.4. Programació d'activitats	17
3. ANNEXOS	
3.1. Annex 1	20
3.2. Annex 2	21

1. INTRODUCCIÓ

D'acord amb la Normativa del Pla Docent de les Assignatures dels Màsters Oficials aprovada pel Consell de Govern en data 4 d'octubre del 2006 el Pla Docent de l'Assignatura és l'instrument en el qual es defineix el model d'organització docent de l'assignatura i conté la presentació de l'assignatura, els prerequisits per al seguiment de l'itinerari formatiu, les competències a assolir en l'assignatura, els criteris generals d'avaluació i els blocs de contingut. D'acord amb aquesta normativa, correspon al vicerector competent en matèria de docència establir el model de Pla Docent de l'Assignatura especificant els nivells informatius que ha de contenir.

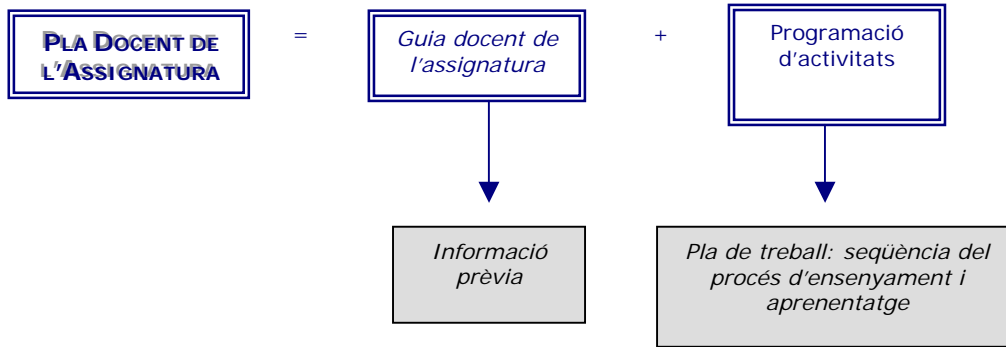
D'altra banda, el Consell de Govern va acordar, el mateix dia 4 d'octubre del 2006, que la normativa del Pla Docent de les Assignatures dels Màsters oficials constituirà la referència a seguir pels estudis de Grau en procés d'adaptació a l'EEES, així com per les assignatures amb ajuts atorgats de la Modalitat A del Pla de Mesures de Suport a la Innovació i Qualitat Docents.

El model de Pla Docent de l'Assignatura és el resultat de les accions que la UPF ja ha desenvolupat en aquesta direcció en la progressiva adaptació de l'ensenyament superior als paràmetres de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES) i del document *Eines per a l'adaptació dels ensenyaments a l'EEES* elaborat per l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU) que facilita orientacions sobre l'estructura i les línies generals del Pla Docent.

2. PLA DOCENT DE L'ASSIGNATURA

2.1. Nivells informatius

El Pla Docent conté dos nivells informatius: la *Guia docent de l'assignatura* (nivell 1) i la *Programació d'activitats* (nivell 2):

El primer nivell, conté informació bàsica a l'abast del conjunt de la comunitat universitària, però d'especial rellevància per a l'estudiant, qui ha de decidir la matrícula una vegada consultats els requisits i les característiques que es plantegin en el context de cada assignatura. El segon nivell, inclou informació més específica que l'estudiant necessitarà per planificar el procés d'aprenentatge.

- *Nivell 1. Guia docent de l'assignatura*

Aquesta part integra informació relativa a:

- 1) Dades descriptives de l'assignatura.
- 2) Prerequisits establerts per cursar l'assignatura.
- 3) Competències amb què està relacionada l'assignatura.
- 4) Objectius d'aprenentatge.
- 5) Blocs temàtics en què s'organitzen els continguts.
- 6) Enfocament metodològic per assolir els objectius.
- 7) Avaluació del nivell d'assoliment dels objectius.
- 8) Fonts d'informació bàsica.

I que és necessari que siguin aprovats per l'òrgan competent en matèria acadèmica abans de difondre'ls.

- *Nivell 2. Programació d'activitats de l'assignatura*

La informació que conté aquest apartat s'orienta concretament a l'estudiant que cursa l'assignatura, qui ha de conèixer detalladament l'itinerari formatiu i la seqüència d'ensenyament i aprenentatge, setmana a setmana, sessió a sessió, que s'hi planteja; així com la dedicació a l'assignatura dins i fora de l'aula i el tipus d'activitats que ha de fer i lliurar per assolir el procés proposat.

2.2. Quadre general

Context:
assignatura/assignatura grupNivell de concreció:
Optatiu / Obligatori

PLA DOCENT DE L'ASSIGNATURA/ Guia docent de l'assignatura	A/ A-GRUP	O/P	AQU/UPF	Àmbit
Dades descriptives de l'assignatura				
Curs acadèmic	A	O	AQU	Gestió
Nom de l'assignatura	A	O	AQU	Pla d'Estudis
Codi	A	O	AQU	Gestió
Tipus d'assignatura	A	O	AQU	Pla d'Estudis
Titulació / Estudis	A	O	AQU	Consell de Govern + Pla d'Estudis
Mòdul (només en el cas dels màsters)	A	O	UPF	Pla d'Estudis
Nombre de crèdits (provisional fins al catàleg EEES)				
Crèdits (només en el cas d'estudis de grau en procés d'adaptació)	A	O	UPF	Pla d'Estudis
ECTS	A	O	AQU	Pla d'Estudis
Nombre total d'hores de dedicació a l'assignatura per part de l'estudiant (ECTS x 25)	A	O	UPF	Consell de Govern + Pla d'Estudis
Temporalització				
Curs	A	O	AQU	Pla d'Estudis
Tipus	A	O	AQU	Pla d'Estudis
Període	A	O	AQU	Pla d'Estudis
Coordinació	A	O	AQU	Departament
Departament	A	O	AQU	Estructura acadèmica UPF
Professorat	A-grup	O	AQU	Departament/PAD
Departament	A-grup	O	AQU	Estructura acadèmica UPF
Grup	A-grup	O	AQU	Gestió
Llengua de docència	A-grup	O	AQU	Docent
Edifici on s'imparteix l'assignatura	A-grup	O	UPF	Gestió
Horari	A-grup	O	UPF	Òrgan acadèmic responsable
Presentació de l'assignatura				
	A	O	UPF	Coordinació/Equip docent
Prerequisits per al seguiment de l'itinerari formatiu				
	A	O	AQU	Coordinació/Equip docent
Competències a assolir en l'assignatura				
	A	O	AQU	Pla d'Estudis/Coordinació /Equip docent
Objectius d'aprenentatge				
	A	P	AQU	Coordinació/Equip docent

Avaluació				
Criteris generals d'avaluació	A	O	AQU	Coordinació/Equip docent
Concreció per competències	A-grup	P	AQU	Docent
Continguts				
Blocs de contingut	A	O	AQU	Coordinació/Equip docent
Organització i concreció dels continguts	A	P	UPF	Docent
Metodologia				
Enfocament metodològic de l'assignatura	A-grup	O	AQU	Docent
Organització temporal: sessions, activitats d'aprenentatge i temps estimat de dedicació	A-grup	P	AQU	Docent
Fonts d'informació i recursos didàctics				
	A-grup	O	AQU	Docent

PLA DOCENT DE L'ASSIGNATURA/ Programació d'activitats	A/ A-GRUP	O/P	AQU/UPF	Àmbit
Activitat dins de l'aula				
	A-grup	O	AQU	Docent
Activitat fora de l'aula				
	A-grup	O	AQU	Docent
Lliurament d'activitats d'avaluació				
	A-grup	O	AQU	Docent

***Llegendes**

Context: **A** (assignatura) / **A-grup** (assignatura-grup).

Nivell de concreció: **O** (obligatori) / **P** (optatiu).

Proposta: **AQU** (Eines per a l'adaptació dels ensenyaments a l'EEES) / **UPF** (experiències prèvies en el disseny d'assignatures adaptades a l'EEES o requeriments de gestió).

Àmbit: des d'on el Pla Docent es nodreix d'informació relacionada amb l'assignatura o s'assigna una tasca.

2.3. Guia docent de l'assignatura. Descripció

1. Dades descriptives de l'assignatura

- Curs acadèmic
- Nom de l'assignatura
- Codi
- Tipus d'assignatura (*Pla d'Estudis: obligatòria, troncal, optativa, etc.*)
- Mòdul (només en el cas dels estudis de màster)
- Titulació / Estudis
- Nombre de crèdits
 - o *Crèdits (només en el cas dels estudis de grau)*
 - o *ECTS*
 - o *Nombre total d'hores de dedicació de l'estudiant a l'assignatura (nombre ECTS x 25 hores crèdit)*
- Temporalització
 - o *Curs (1r. curs, 2n. curs, 3r. curs, 4t. curs...)*
 - o *Tipus (trimestre / quadrimestre / semestre / any)*
 - o *Període (per exemple, 1r. trimestre, 2n. ...)*
- Coordinació (*docent que coordina el conjunt de grups d'una mateixa assignatura o d'assignatures d'un mòdul*)
- Departament (*departament al qual s'adscriu el/la coordinador/a*)
- Professorat (*PDI amb docència assignada en l'assignatura*)
- Departament (*departament al qual s'adscriu el professorat*)
- Grup (*selecció del grup al qual s'assigna el Pla Docent*)
- Llengua de docència (*oferta idiomàtica docent: Català / Castellà / Anglès / Francès / Alemany...*)
- Edifici (*edifici en què es desenvolupa l'activitat presencial de l'assignatura*)
- Horari (*franja horària en què tenen lloc les sessions presencials de l'assignatura*)

2. Presentació de l'assignatura

Breu introducció que orienta de manera general; ajuda a situar i a contextualitzar l'assignatura en el conjunt dels estudis; identifica els aspectes clau, així com introdueix l'enfocament que s'hi planteja.

Alguns dels punts clau que cal tenir en compte en la presentació de l'assignatura són:

- Contextualització. En quin context se situa l'assignatura? Per exemple, matemàtiques en les ciències socials, en l'àmbit de la informàtica...
- Tipologia i enfocament de l'assignatura (introdudòria, especialització, que aporta al conjunt del perfil competencial a assolir...).
- Aspectes clau de l'assignatura (centrada en la comprensió, l'aplicació...).
- Recomanacions generals (aspectes que el docent consideri adient introduir).

3. Prerequisits per al seguiment de l'itinerari formatiu

Informació que es pot incloure en aquest apartat:

- Coneixements previs
- Capacitats bàsiques necessàries per iniciar el procés d'aprenentatge
- Itineraris formatius dels quals forma part l'assignatura
- Relació amb assignatures del Pla d'Estudis

Valor afegit per a l'estudiant

Orienta l'estudiant sobre quin és el punt de partida per seguir l'assignatura: què se suposa que ha de saber, saber fer..., per iniciar el procés d'aprenentatge en òptimes condicions; pot incloure coneixements, habilitats i actituds.

Valor afegit per al docent

A través de l'avaluació inicial d'aquests coneixements previs el docent pot detectar quin és el grau de domini real dels estudiants en relació amb aquestes capacitats, coneixements..., així com les nocions errònies que podrien dificultar el posterior procés. En aquest sentit el docent pot elaborar material o dissenyar activitats específiques orientades perquè l'estudiant reforci les nocions bàsiques necessàries per seguir l'itinerari formatiu proposat.

4. Competències a assolir en l'assignatura

Què són les competències?

"Combinació de sabers tècnics, metodològics, socials i participatius que s'actualitzen en una situació i un moment particulars. Entenem com a competències tant les relacionades amb el camp acadèmic del programa d'estudis com les anomenades transversals, que poden ser aplicades a diversos camps de coneixement". AQU, 2003

Criteris per definir-les:

En la definició de les competències generals i específiques de l'assignatura és convenient concretar quins són els aprenentatges que -en el marc de l'assignatura- els estudiants han d'assolir progressivament al llarg del curs, el domini dels quals ha de ser susceptible de ser avaluat des d'una perspectiva continuada i final.

4.1. Competències generals*

Capacitats i habilitats que no estan estrictament relacionades amb cap àrea de coneixement específic, però que condicionen positivament i negativa l'eficàcia i l'eficiència amb què s'aborden les situacions concretes.

- Instrumentals (habilitats bàsiques sense les quals és gairebé impossible aplicar, comunicar..., coneixement específic).
- Interpersonals (habilitats relacionades amb el mateix individu i amb els altres).

- Sistèmiques (relacionades amb les habilitats necessàries per enfocar situacions complexes, el que requereix d'habilitats relacionades amb la perspectiva global de l'entorn i la capacitat de regular i posar en marxa diferents habilitats en paral·lel que condicionen l'evolució del procés).
- Altres.

* Classificació segons:
Tuning Education Structures in Europe (2003).
Informe Proyecto Piloto – Fase 1.
Universitat de Deusto i Universitat de Groningen
Vegeu l'annex 1

4.2. Competències específiques

Llistat de competències relacionades amb una àrea específica de coneixement que pot incloure més aspectes que el coneixement de fets i nocions conceptuals sobre la matèria.

5. Objectius d'aprenentatge

Apartat optatiu

En el cas que el docent ho consideri oportú podria obviar l'apartat si decideix que la definició de competències orienta clarament sobre els objectius que es pretenen treballar en l'assignatura, atès que la base teòrica sobre la definició d'objectius i competències presenta diverses interpretacions sobre això. Segons algunes fonts, els objectius són en realitat la definició de les capacitats que ha d'assolir l'estudiant i sembla que aquesta és l'orientació per la qual aposten les institucions europees.

L'AQU planteja què són els objectius d'aprenentatge amb la definició següent:

"Són els objectius que el docent pretén que l'estudiant assoleixi com a conseqüència de la seva participació activa en el procés d'ensenyament-aprenentatge, i han de ser coherents amb les competències esmentades."
AQU, 2005

Es tracta d'identificar i d'explicitar quins objectius es planteja el docent en relació amb l'assignatura. El plantejament d'aquests ha de mantenir una estreta relació amb les competències prèviament definides.

Sovint s'utilitzen fórmules per a la seva redacció com: "En aquesta assignatura es vol aconseguir (...) Més concretament, es pretenen aconseguir els objectius següents: ..."

6. Avaluació

6.1. Criteris generals d'avaluació

Informació genèrica sobre el model d'avaluació que seguirà l'assignatura per valorar el grau d'assoliment dels aprenentatges.

Entre la informació rellevant que ha d'incloure aquest apartat del Pla Docent de l'Assignatura hi ha:

- el **tipus d'avaluació** (optativa / obligatòria; inicial, continuada, final, autoavaluació, coavaluació...),
- el **període temporal** en què es realitzarà (setmana, moment del curs...),
- el **tipus d'activitat** (de síntesi, d'aplicació, conceptual...),
- l'**agrupament** d'aquesta (individual, grupal, per parelles...),
- la **ponderació/valoració** de cada acció en el valor global de l'assignatura (en termes quantitativs i/o qualitativs), i
- en el cas que es plantegin **itineraris d'avaluació**, definir les especificitats de cadascun.

El seu plantejament ha de ser prou clarificador com perquè l'estudiant identifiqui quins són els períodes i els mecanismes d'avaluació que l'assignatura planteja. Per exemple:

Tipus d'avaluació	Incidència qualificació		Agent d'avaluació			Agrupament				%
	Obligatòria	Optativa	Docent	Autoavaluació	Coavaluació	I	PP	PG	GG	
Inicial										
Continuada										
Formativa										
Final										

Qualificació final

Especificació del sistema que s'emprarà a l'hora de computar la qualificació final de l'assignatura.

En cas que l'assignatura plantegi itineraris d'aprenentatge, el Pla Docent inclourà els corresponents itineraris d'avaluació associats.

6.2. Concreció de l'avaluació per competències

Apartat optatiu

Per a cada competència:

- **Indicador d'assoliment:** quantitatiu i/o qualitatiu en relació amb la idea sobre què es considera un bon indicador de l'assoliment de la competència (per exemple, respecte al coneixement d'una segona llengua: quin serà l'element que ens facilitarà informació sobre l'assoliment d'aquesta comprensió? El fet que facin cerques en fonts d'altres països, que consultin bibliografia en anglès...?).
- **Com s'avaluarà l'assoliment de la competència.** Instruments i mecanismes (treballs, activitats..., que ha de realitzar l'estudiant) que permetran avaluar-ne l'assoliment.
- **Quan s'avaluarà** (de manera continuada, en un determinat període del curs, al final del trimestre...? I quin temps li suposarà realitzar-ho en relació amb el conjunt de crèdits ECTS?).

<i>Competències a assolir en l'assignatura</i>	<i>Indicador d'assoliment</i>	<i>Procediment d'avaluació</i>	<i>Temporalització</i>
Llistat de competències de l'apartat <i>Competències a assolir en l'assignatura</i> 1.			

7. Continguts

7.1. Blocs de contingut

Segons la referència de l'AQU:

"... referència a les temàtiques que s'aniran tractant en el desenvolupament de l'assignatura, agrupades per mòduls o blocs de contingut, sense reproduir en aquest document tots els epígrafs i subepígrafs del temari" . AQU, 2005.

Es tracta d'identificar els eixos al voltant dels quals s'organitza l'assignatura. Un elevat nombre de blocs s'assimilaria als anteriors temaris (el conjunt de temes a treballar en l'assignatura atenent una dimensió temporal). L'especificació d'eixos té per finalitat la identificació dels nuclis organitzadors de l'assignatura.

- Bloc de contingut 1.
- Bloc de contingut 2.
- Bloc de contingut 3.
- Bloc de contingut n.

La identificació dels eixos, punts clau, és un pas previ a la jerarquitització dels continguts, que permetrà diferenciar més fàcilment entre continguts:

- Bàsics
- Complementaris

A més, aquest pas previ permetrà donar resposta a algunes de les qüestions que tenen com a horitzó tenir criteris per la concreció de continguts:

- Quins continguts són pertinents?
- Amb quina freqüència s'aplica o s'aplicarà directament o indirecta al llarg dels estudis?
- Amb quina freqüència s'apliquen aquests coneixements en la pràctica professional?
- Quin domini requereix l'aplicació d'aquests coneixements?
- Amb quina mesura els continguts seleccionats poden ajudar a l'estudiant a assolir nous coneixements o capacitats més complexes?

7.2. Organització i concreció dels continguts

Apartat optatiu

Abans de decidir quina dinàmica metodològica se seguirà és recomanable concretar el conjunt de continguts (*conceptes, procediments i actituds*) que es treballarà com a garantia que el disseny de l'assignatura està dimensionat per assolir les competències plantejades.

Així, una vegada identificats cada un dels blocs estructurals s'inicia el procés de concreció que els dimensiona tant per tipologies com per nivell d'aprofundiment.

❑ *Bloc de contingut 1. Nom del bloc de contingut*

Conceptes	Procediments	Actituds

❑ *Bloc de contingut n. Nom del bloc de contingut*

Conceptes	Procediments	Actituds

8. Metodologia

8.1. Enfocament metodològic de l'assignatura

En dissenyar el model d'una assignatura es planteja també un model metodològic de com serà el seu procés d'ensenyament-aprenentatge. Aquesta informació resultarà útil a l'estudiant perquè orienta sobre el model que se seguirà, així com sobre les activitats planificades per aprendre, atenent que integra tres grans àmbits d'activitat per part de l'estudiant i la dedicació global que en conjunt li suposa:

- Presencial (a l'aula)
- Dirigit (fora de l'aula)
- Autònom (fora de l'aula)

Es podrien plantejar **itineraris d'aprenentatge** diferenciats per nivells d'assoliment

- **bàsic**
- **reforç**
- **aprofundiment**

8.2. Organització temporal: sessions, activitats d'aprenentatge i temps estimat de dedicació

Apartat optatiu

Descripció de com s'organitza l'assignatura i al voltant de quin tipus d'activitats: informació sobre què li caldrà fer a l'estudiant per aprendre en el conjunt del període lectiu, així com el detall de la planificació temporal setmana a setmana.

Definició de les activitats a fer en relació amb les **variables** següents:

- Presencialitat/No presencialitat
- Agrupament
- Grau de direcció de l'activitat

Període temporal (setmana)	Tipus de sessions i activitats d'aprenentatge	Temps estimat de dedicació (hores)
<i>Setmana 1</i>	☐ <i>Dins de l'aula (presencial)</i> Agrupament (gran grup, petit grup, parelles i individual) Gran grup Conferències Exposicions teòriques Presentacions en públic ... Petit grup Seminaris Tallers Tutories grupals ... Individual Tutories Entrevistes d'avaluació ... ☐ <i>Fora de l'aula (no presencial)</i> Autònom Treball personal Activitat dirigida ... Grupal Activitat dirigida	
<i>Setmana n</i>		<i>Sumatori: dedicació total (base ECTS)</i>

9. Fonts d'informació i recursos didàctics

Recursos d'informació procedents de diverses fonts: Biblioteca o d'altres; així com d'altres recursos docents necessaris per al procés d'aprenentatge.

Es tracta de classificar-los d'acord amb criteris diversos: la tipologia del recurs i el grau d'incidència amb l'aprenentatge proposat en l'assignatura.

9.1. Fonts d'informació per a l'aprenentatge. Bibliografia bàsica (suport paper i electrònic)

9.2. Fonts d'informació per a l'aprenentatge. Bibliografia complementària (suport paper i electrònic)

9.3. Fonts d'informació per a l'aprenentatge. Bibliografia de reforç (suport paper i electrònic)

9.4. Recursos didàctics. Material docent de l'assignatura

- *Casos pràctics*
- *Dossier de textos*
- *Guies de treball*
- *Materials interactius*
- *Qüestionaris d'autoavaluació*
- *...*

9.5. Recursos didàctics. Materials i eines de suport

- *Eines per a la comunicació*
Recursos i espais virtuals d'interacció
- *...*

9.6. Altres...

2.4. Programació d'activitats

La relació de les activitats que els estudiants han de dur a terme per assolir els aprenentatges proposats es planifica en l'apartat "Programació d'activitats":

"La programació d'activitats (relació de les activitats que els estudiants han de dur a terme per assolir els objectius formatius) és un document que, juntament amb la guia docent de l'assignatura, conforma el pla docent; per tant, és necessari que tots dos documents siguin consistents. En concret, la programació d'activitats desenvolupa els apartats 'Enfocament metodològic' i 'Avaluació' de la guia docent". AQU, 2005.

L'estudiant matriculat en l'assignatura tindrà, amb aquesta programació, una visió completa de l'activitat a realitzar al llarg del període lectiu (trimestre, semestre...) i de cada setmana, així com informació concreta de les activitats que ha de fer en cada data específica i dels resultats que ha de lliurar perquè són objecte d'avaluació (sigui de caràcter formatiu o continuat, o tingui una dimensió d'avaluació final).

<i>Setmana</i>	<i>Activitat a l'aula agrupament / tipus d'activitat</i>	<i>Activitat fora de l'aula agrupament / tipus d'activitat</i>
Setmana 1	Sessió 1 Sessió 2 Sessió x	
Setmana 2	Sessió 1 Sessió 2 Sessió x	
Setmana 3	Sessió 1 Sessió 2 Sessió x	
Setmana N	Sessió 1 Sessió 2 Sessió x	

La selecció de la tipologia i de la dinàmica de les sessions al llarg de l'assignatura tindrà a veure amb:

- Quin tipus de sessions faciliten més els aprenentatges proposats?
- Quin agrupament és més adient? (des de l'atenció individualitzada al gran grup)
- Quines activitats tindran lloc a l'aula i quines fora de l'aula?
- Quin tipus de dinàmica genera cada activitat específica?

Les activitats poden ser diverses i atendre diferents objectius. Hi podem trobar **tipologies** com:

- Anàlisi de dades
- Aprenentatge Basat en Problemes (ABP)
- Autoavaluació
- Casos pràctics
- Coavaluació
- Cerca documental
- Comprensió
- Contrast d'idees
- Debat
- Definicions i principis generals
- Disseny de projectes
- Elaboració d'informes
- Exercicis
- Explicacions teòriques
- Gestió d'informació
- Mapes conceptuals
- Mètode del cas
- Posada en comú de conclusions: conclusió única
- Pràctiques
- Presa de decisions
- Projectes (disciplinaris i interdisciplinaris)
- Puzzle (informació fragmentada entre cada individu del grup)
- Recerca a partir d'una hipòtesi de treball
- Resolució de problemes
- *Role-playing*
- Seminaris
- Simulacions
- Tutoria del procés d'aprenentatge
- Etc.

Una vegada s'han seleccionat les activitats és important concretar-ne la seqüència i la durada en el temps, així com l'agrupament i l'espai en què es faran (vegeu l'annex 2).

Estructura de la programació d'activitats

Setmana	Activitat dins de l'aula			Activitat fora de l'aula			Lliurament Activitats d'avaluació		
	Activitats d'aprenentatge	Recursos didàctics	Temps estimat	Activitats d'aprenentatge	Recursos didàctics	Temps estimat	Tipus	Caràcter (obligatòria/optativa)	Temps estimat
1	Activitat 1 / Unitat didàctica								
2	Activitat 2 / Unitat didàctica						Lliurament 1		
3									
4									
5									
6									
N									

Activitats (cal tenir en compte en el cas que es plantegin itineraris la seqüència de cadascun)

- ❑ **Activitat 1.** Descripció de l'activitat. Sessió. Agrupament. Tipologia (Presencial/No presencial). Metodologia. Temps estimat. Lliurament de les activitats. Competències i objectius d'aprenentatge relacionats.
- ❑ Activitat 2.
- ❑ Activitat n.

L'estudiant ha de poder visualitzar un calendari de sessions des del qual poder accedir a la informació corresponent a cada una de les activitats.

Lliurament d'activitats d'avaluació

- ❑ **Lliurament 1.** Tipus. Descripció. Agrupament. Obligatòria/Optativa. Temps estimat de dedicació. Data de lliurament. Criteris d'avaluació i qualificació. Indicadors d'avaluació. Competències i objectius d'aprenentatge assolits.

En síntesi: les perspectives a tenir en compte en la programació d'activitats són de caràcter temporal, activitats a realitzar i treballs que l'estudiant finalment ha de lliurar.

3. ANNEXOS

3.1. ANNEX 1

Competències generals

<i>Tuning Education Structures in Europe (2003).</i> Informe del projecte pilot – Fase 1. Universitat de Deusto i Universitatde Groningen
1. Capacitat d'anàlisi i de síntesi
2. Capacitat d'aplicar els coneixements a la pràctica
3. Planificació i gestió del temps
4. Coneixements generals bàsics de l'àrea d'estudi
5. Coneixements bàsics de la professió
6. Comunicació oral i escrita en la pròpia llengua
7. Coneixement d'una segona llengua
8. Habilitats informàtiques bàsiques
9. Habilitats de recerca
10. Capacitat d'aprenentatge
11. Habilitats de gestió de la informació (habilitat per cercar i analitzar informació procedent de fonts diverses)
12. Capacitat crítica i autocrítica
13. Capacitat d'adaptació a noves situacions
14. Capacitat per generar noves idees (creativitat)
15. Resolució de problemes
16. Presa de decisions
17. Treball en equip
18. Habilitats interpersonals
19. Lideratge
20. Capacitat per treballar en un equip interdisciplinari
21. Capacitat per comunicar-se amb persones no expertes en la matèria
22. Valoració de la diversitat i de la multiculturalitat
23. Habilitat per treballar en un context internacional
24. Coneixement de cultures i de costums d'altres països
25. Habilitat per treballar de manera autònoma
26. Disseny i gestió de projectes
27. Iniciativa i esperit emprenedor
28. Compromís ètic
29. Interès per la qualitat
30. Orientació a resultats

3.2. ANNEX 2

Activitats d'aprenentatge: dins i fora de l'aula

- **Un exemple sense valor:**

- **Activitats a l'aula**

Un exemple sense valor:

- L'assignatura requereix d'aprenentatges bàsics prèviament assolits?

Sessions d'adaptació (avaluació inicial i reforçament d'aspectes concrets).

- L'assignatura requereix d'explicacions teòriques?

Sessions teòriques (gran grup -presentació de conceptes clau- introducció de nous paradigmes, etc.-)

- L'assignatura requereix de sessions en gran grup en què participin els estudiants?

Sessions plenàries participatives (presentació de resultats i exposició de temes per part dels estudiants).

- L'assoliment de les competències, s'afavoreix amb la realització de seminaris en petit grup?

Seminaris (guies de treball en grup, *feed-back* grupal...).

- **Cal introduir sessions específiques de gran grup per a la realització de pràctiques, casos, projectes...?**

Sessions pràctiques (tipus d'exercicis i pràctiques - guiades- realitzades individualment...).

- **Cal introduir sessions específiques en petit grup per a la realització de pràctiques, casos, projectes...?**

Sessions pràctiques (tipus d'exercicis i pràctiques - guiades- realitzades individualment i/o en petit grup...).

- El model docent de l'assignatura incorpora treball guiat en horari d'assistència a classe?

Treball de camp guiat (tipus d'observació, instruments de recollida de dades...).

- Abans de finalitzar l'assignatura convé integrar alguna sessió de síntesi?

Sessions de síntesi (reforç i integració de teoria i pràctica amb tot el grup).
Algunes sessions es dedicaran a la tutorització en petit grup del treball realitzat?

Sessions de tutorització grupal (seguiment del treball que s'està fent en grup).

- Es dedicarà temps d'horari de l'assignatura a la realització d'activitats transversals?

Activitats acadèmiques transversals (línies de recerca, conferències d'experts...).

Activitats professionalitzadores transversals (intervenció d'experts externs, conferències..., activitats en línia..., conjuntament amb altres assignatures dels estudis).

- **Activitats fora de l'aula**

- **Treball personal de l'estudiant: individual i/o grupal**

(individual - grupal... preparació de nocions teòriques... treball després de cada seminari...)

Treball de camp

Consulta de fonts

Autoavaluació

Estudi i comprensió de nocions teòriques

Coavaluació

Estructuració de la informació

Cerca documental

Redacció de conclusions

Elaboració d'informes

Lectura

Preparació de presentacions

Exercitació

Activitats transversals realitzades fora de l'horari de l'assignatura de rellevant interès formatiu:

Activitats acadèmiques transversals (línies de recerca, conferències d'experts...).

Activitats professionalitzadores transversals (intervenció d'experts externs, conferències..., activitats en línia..., conjuntament amb altres assignatures dels estudis).

<i>Altres</i>
